

27.06.2022

Pormestari

Sisäministeriö
PL 26 (Kirkkokatu 12)
00023 Valtioneuvosto

80 §**Lausunto sisäministeriölle poliisin virka-avun maksuttomuutta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta**

HEL 2022-007629 T 03 00 00

VN/23284/2021, VN/23284/2021-SM-19

Päätös

Pormestari päätti antaa sisäministeriölle seuraavan lausunnon poliisin virka-avun maksuttomuutta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Helsingin kaupunki toteaa, että poliisin virka-avun tulee olla maksutonta sosiaalihuollon viranomaiselle, kun se järjestää lastensuojeluun ja sosiaalipäivystykseen liittyviä palveluja. Lausunnolla oleva poliisilain, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain, mielen-terveyslain ym. lakien muuttamista koskeva hallituksen esitysluonnos on kannatettava ja tarkoituksenmukainen.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan poliisin virka-avun tulisi olla maksutonta myös yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) tarkoitettujen yksityisten palveluntuottajien toiminnan valvontaan liittyvissä tehtävissä, kun kunta pyytää lain 40 §:n nojalla poliisilta virka-apua valvonnan tarkoituksen toteuttamiseksi. Virka-avun maksuttomuudesta olisi perusteltua säätää kyseisessä lainkohdassa.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (asiakaslaki, 812/2000) 22 §:n 2 momentissa käytetyt ilmaisut "lastensuojelutehtävissä" ja "sosiaalipäivystyksen tehtävissä" tulisi määritellä laissa. Esityksen sivulla 10 mainitaan päivystyksellisistä tehtävistä osana virka-aikaista työtä yleisissä palveluissa ja viitataan vastuutyöntekijään. Esityksen soveltamisala on paitsi varsinaiset sosiaalipäivystysyksiköt, myös muut yksiköt, jotka hoitavat päivystyksellistä työtä. Esityksen mukaan virka-aikainen päivystys lukeutuu sosiaalipäivystyksen piiriin.

Virka-aikana virka-apua pyytävän työpaikka voi sijaita muualla kuin hyvinvointialueen sosiaalipäivystyksessä vaikka virka-apua pyytävä hoitaisi virka-aikana päivystyksellistä työtä. Kun virka-apupyyntö esitetään

27.06.2022

Pormestari

poliisille, tulisi olla selvää, että pyynnön esittäjä on sosiaalipäivystyksen tehtävässä. Tämä vaatii tarkennusta esitykseen ja vastuutyöntekijän määrittelyn tulee kuulua sosiaaliviranomaiselle, jotta käytännön työssä ei synny ongelmia. Tämä koskee erityisesti esimerkiksi vanhuspalvelujen ja aikuissosiaalityön yleisten palvelujen viranhaltijoiden päivystyksellisiä tehtäviä.

Esityksessä mainitaan hyvinvointialueet asiakaslain 22 §:ssä. Selvyyden vuoksi on syytä mainita myös Helsingin kaupunki: "Hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungilla", "Hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin sosiaalihuollon viranomaisella" jne.

Asiakaslain 22 §:n 3 momenttia "Virka-avun antajan tulee salassapitovelvollisuuden estämättä ilmaista hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaiselle virka-aputehtävän edellyttämät tiedot" on tarpeen täsmentää lisäämällä sana "toteuttamisen". Momentti kuuluisi seuraavasti: "Virka-avun antajan tulee salassapitovelvollisuuden estämättä ilmaista hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaiselle virka-aputehtävän toteuttamisen edellyttämät tiedot".

Esityksessä mielenterveyslain (1116/1990) 31 §:n 4 momentin ilmaisua "Poliisin antama virka-apu 1-3 momentissa on maksutonta" on syytä tarkentaa lisäämällä sanat "tarkoitetuissa tilanteissa". Täsmennys kuuluisi: "Poliisin antama virka-apu 1-3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa on maksutonta".

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 6.6.2022 (1)
- 2 Lausuntopyyntö 6.6.2022, liite
- 3 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 20.6.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sisäministeriö**Otteen liitteet**
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.06.2022

Pormestari

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 29.6.2022 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty 1.7.2022.

Pormestari

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Pormestari

Lausunto sisäministeriölle poliisin virka-avun maksuttomuutta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2022-007629 T 03 00 00

VN/23284/2021, VN/23284/2021-SM-19

Päätösehdotus

Pormestari päättää antaa sisäministeriölle seuraavan lausunnon poliisin virka-avun maksuttomuutta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Helsingin kaupunki toteaa, että poliisin virka-avun tulee olla maksutonta sosiaalihuollon viranomaiselle, kun se järjestää lastensuojeluun ja sosiaalipäivystykseen liittyviä palveluja. Lausunnolla oleva poliisilain, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain, mielen-terveyslain ym. lakien muuttamista koskeva hallituksen esitysluonnos on kannatettava ja tarkoituksenmukainen.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan poliisin virka-avun tulisi olla maksutonta myös yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) tarkoitettujen yksityisten palveluntuottajien toiminnan valvontaan liittyvissä tehtävissä, kun kunta pyytää lain 40 §:n nojalla poliisilta virka-apua valvonnan tarkoituksen toteuttamiseksi. Virka-avun maksuttomuudesta olisi perusteltua säätää kyseisessä lainkohdassa.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (asiakslaki, 812/2000) 22 §:n 2 momentissa käytetyt ilmaisut "lastensuojelutehtävissä" ja "sosiaalipäivystyksen tehtävissä" tulisi määritellä laissa. Esityksen sivulla 10 mainitaan päivystyksellisistä tehtävistä osana virka-aikaista työtä yleisissä palveluissa ja viitataan vastuutyöntekijään. Esityksen soveltamisala on paitsi varsinaiset sosiaalipäivystysyksiköt, myös muut yksiköt, jotka hoitavat päivystyksellistä työtä. Esityksen mukaan virka-aikainen päivystys lukeutuu sosiaalipäivystyksen piiriin.

Virka-aikana virka-apua pyytävän työpaikka voi sijaita muualla kuin hyvinvointialueen sosiaalipäivystyksessä vaikka virka-apua pyytävä hoitaisi virka-aikana päivystyksellistä työtä. Kun virka-apupyynnö esitetään poliisille, tulisi olla selvää, että pyynnön esittäjä on sosiaalipäivystyksen tehtävissä. Tämä vaatii tarkennusta esitykseen ja vastuutyöntekijän määrittelyn tulee kuulua sosiaaliviranomaiselle, jotta käytännön työssä ei synny ongelmia. Tämä koskee erityisesti esimerkiksi vanhuspalvelujen ja aikuissosiaalityön yleisten palvelujen viranhaltijoiden päivystyksellisiä tehtäviä.

Pormestari

Esityksessä mainitaan hyvinvointialueet asiakaslain 22 §:ssä. Selvyyden vuoksi on syytä mainita myös Helsingin kaupunki: "Hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungilla", "Hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin sosiaalihuollon viranomaisella" jne.

Asiakaslain 22 §:n 3 momenttia "Virka-avun antajan tulee salassapitovelvollisuuden estämättä ilmaista hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaiselle virka-aputehtävän edellyttämät tiedot" on tarpeen täsmentää lisäämällä sana "toteuttamisen". Momentti kuuluisi seuraavasti: "Virka-avun antajan tulee salassapitovelvollisuuden estämättä ilmaista hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon viranomaiselle virka-aputehtävän toteuttamisen edellyttämät tiedot".

Esityksessä mielenterveyslain (1116/1990) 31 §:n 4 momentin ilmaisua "Poliisin antama virka-apu 1-3 momentissa on maksutonta" on syytä tarkentaa lisäämällä sanat "tarkoitetuissa tilanteissa". Täsmennys kuuluisi: "Poliisin antama virka-apu 1-3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa on maksutonta".

Esittelijän perustelut

Sisäministeriö pyytää lausuntoa 4.7.2022 mennessä hallituksen esitysluonnoksesta, jolla ehdotetaan muutettavaksi mm. poliisilakia (872/2011), sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia (asiakslaki, 812/2000) ja mielenterveyslakia (1116/1990). Lausuntopyyntö on liitteinä 1 ja 2. Esitysluonnos on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Esityksen tavoitteena on säätää poliisin antaman virka-avun maksuttomuudesta ja maksullisuudesta. Esityksen mukaan poliisi antaisi maksuttomasti virka-apua sosiaalihuollon viranomaiselle, joka toimii lastensuojelutehtävissä ja sosiaalipäivystyksen tehtävissä. Mielenterveyslain 31 §:ään lisättävässä uudessa 4 momentissa säädettäisiin laintasaisesti poliisilta pyydetyn virka-avun maksuttomuudesta. Sama maksuttomuus on ollut tähän asti voimassa maksuasetuksen 6 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan.

Esitys liittyy vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023.

Ministeriölle annettava lausunto perustuu liitteenä 3 olevaan sosiaali- ja terveystoimialalla valmisteltuun lausuntoon.

Pormestari

Hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 7 kohdan mukaan pormestari tekee esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtii näihin rinnastettavista muista tehtävistä, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- [Lausuntopyyntö 6.6.2022 \(1\)](#)
- [Lausuntopyyntö 6.6.2022, liite](#)
- [Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 20.6.2022](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sisäministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §